

[Niels Anker Kofoed]

det får så stort et omfang, får vi problemer med det.

Nu kan vi bare se: hvem udpeger ministeren til bestyrelsen? Der udpeger ministeren én, som har samme partifarve. Hvordan kan det politiske ansvar så placeres? Og hvor effektivt er det? Hvis der blev rejst en debat om f. eks. en udnævnelse i salen, så ville den politisk valgte minister selvfølgelig have et politisk flertal bag sig, der sagde, at denne udnævnelse var rigtig. Det er jo ikke nogen parlamentarisk kontrol, for det garanterer jo ikke, at de personer, som vælges, har den saglige dygtighed.

Det er derfor, man skal spekulere på, om den konstruktion, man i sin tid fandt ud af, og som giver så udstrakte privilegier, som man vel ikke har set siden enevældens dage, er til at holde politisk kontrol med. Og den økonomiske og den politiske kontrol kommer samtidig, og dér sætter jeg spørgsmålstegn: hvad har folketetinget af redskaber, som kan se, hvad der er galt med sådan et firma? Hvornår får vi de nødvendige efterretninger, og hvornår kan vi gribe ind? Hvilket apparat har dette folketing ud over at kunne få oplysningerne fra tilsynsmyndigheden?

Vi har rigsrevisionen, siger ministeren, men rigsrevisionen kommer måske på et sent tidspunkt og er en revisionsvirksomhed. Vores statsforetagender DSB og P&T viser også, at den parlamentariske kontrol hos folketetinget har været så som så med hensyn til at få styr på disse ting. Så det, vi skal diskutere, er, om konstruktionen med sådan et monopoliseret foretagende er rigtig. Det skulle måske have en anden konstruktion, hvor der var andre interesser indblandet i foretagendet, så magtbalancesituationen ville være til stede.

Jeg tror ikke, en minister er i stand til at udøve den parlamentariske kontrol på vores vegne, for det bliver selskabet for stort og for indviklet til, og det får for mange opgaver, så uanset ministerens energi og lyst til at udføre denne opgave tror jeg ikke, det kan lykkes, og derfor er det folketetingets opgave at finde ud af, om vi kan lave andre konstruktioner, som er mere troværdige.

Jeg føler i hvert fald personlig stor mistænksomhed, for det er så fantastiske milliardbeløb, man nu administrerer. Tænk, hvis disse få menneskelige foretager nogle fejlgreb, det får uoverskuelige konsekvenser, og vi har

ikke en chance for at helbrede i tide. De er ude på en farlig færd, og vi har rejst denne debat, for at vi kan få en saglig diskussion i udvalget om disse ting.

Kalnæs (SF):

Det fremgår ikke klart, synes jeg, hvad forslagsstillerne har tænkt sig med dette forslag. Man siger, man vil underkaste selskabet D.O.N.G. samme parlamentariske kontrol, som andre statsforetagender normalt er underkastet, men jeg vil gerne høre, hvordan man har tænkt sig at gøre det. Hvad er det, man forestiller sig man skal lave for at have en sådan kontrol? Det må være forudsætningen for at kunne diskutere dette beslutningsforslag egentligt.

Vi mener fra SFs side, at det er meget vigtigt, at man har et statsligt selskab af en eller anden art eller et statsligt foretagende – hvad man nu skal kalde det – som kan løse de opgaver, der vitterlig er brug for at løse offentligt. Det er spørgsmålet om at indføre naturgassen i Danmark, det er spørgsmålet om at foretage de geotermiske borer, som der har været talt om, det er spørgsmålet om at drive olierørledningen i Nordsøen, og vi mener også, det er spørgsmålet om at deltage i eftersøgning og indvinding i Nordsøen.

Så er spørgsmålet, om dette er den rigtige facon. Der må vi sige, at for at et foretagende skal kunne løse de opgaver, som jeg har nævnt her, på en rimelig måde, skal det være et ret uafhængigt foretagende, om man så må sige, ét, der kan handle ret frit og kan udvise fleksibilitet i sin løsning af opgaverne. Det vil sige, at hvis man fra forslagsstillerens side ved at tale om at underkaste det parlamentarisk kontrol tænker på noget svarende til post- og telegrafvæsenet eller DSB, så mener vi, at det er en fuldstændig umulig måde at løse disse opgaver på. Vi mener, at aktieselskabsformen med staten som eneaktionær er en langt bedre måde at gøre det på.

Jeg vil give hr. Niels Anker Kofoed ret i, at der kan være nogle problemer i, at man får samlet en hel del beføjelser hos en enkelt minister, men jeg tror, det var på andre områder, man skulle skille ud. Da vi sidste år havde forslag om sikkerhed på boreplatforme, på havanlæg, til behandling, gik vi stærkt imod, at tilsynet med sikkerheden på havanlæg skulle ligge hos energiministeren,